

ST·OLAV

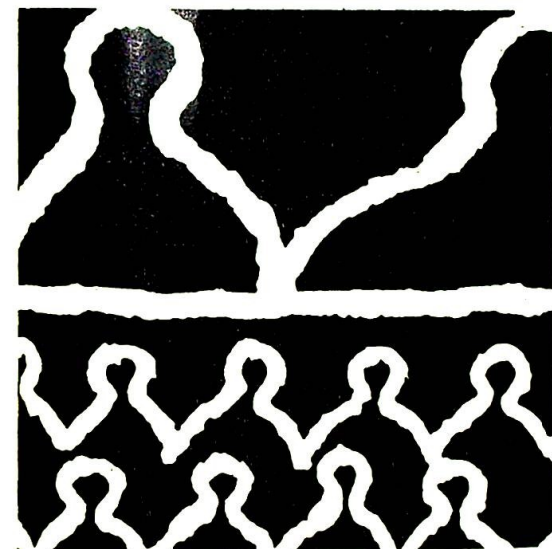
K A T O L S K T I D S S K R I F T

N R. 20.

82. ÅRGANG

31. OKTOBER

1970

NATTEN HOS MAUD, OG UNDERLIGE TANKER MORGENEN EFTER

(SIDE 316)

OGSÅ I DETTE NUMMERET:

«FREDSPRISEN»

(SIDE 314)

KLOVN I MANDAL

(SIDE 321)

NYE LESERBREV
OM SALMER,
FORLAGSANNON-
SER M.M.

FREDSPRISEN

La oss være ærlige: En god del av oss — ikke minst de unge — er dypt skuffet fordi erkebiskop Helder Camara ikke fikk årets Fredspris av Nobelkomiteen. Camara står midt oppe i en verdensdels kamp for sosial rettferdighet og politiske rettigheter. Han er samtidig en av de siste garantier for at en kommende revolusjon blir ikke-voldelig. Han og hans sak hadde i sannhet trengt den internasjonale støtte og anerkjennelse som Nobelprisen hadde betydd. Men når komiteen ikke ville eller ikke kunne bli enige om Camaras person, må det i neste omgang sies følgende:

Den person som ble utpekt som prisvinner, norskamerikaneren Norman Ernest Borlaug er ikke bare en fremragende vitenskapsmann. Den ukonvensjonelle heder som her gis hans forskerresultater, viser etter min mening at komiteen aldeles ikke har foretatt noe likegyldig valg eller tatt «den minste motstands vei» (Dagbladet). I dagens situasjon er vitenskapsmennesenes arbeide for å fri flertallet av menneskeheten fra sult, nød og underernæring et avgjørende bidrag til fredsarbeidet. En ny type såkorn kan være mer fredsbevarende enn all verdens våpenhvile-konferanser. I sin rundskrivelse Om Folkenes Utvikling tror jeg at dette understrekes, om enn med andre ord, av pave Paul VI.

Altså: La oss, til tross for skuffelsen og frykten for hva som vil skje med Helder Camara og hans sak, innrømme at professor Borlaug er en førsteklasses kandidat og en fin prisvinner. Priskomiteen har nok foretatt et valg som vil bli omstridt og diskutert. Men det er ikke noe *dårlig* valg i seg selv. Tvert imot.

Den morgenen avisene brakte nyheten om pristildelingen, skrev Arbeiderbladet på lederplass følgende: «Han er en verdig fredspriskandidat.

Arbeiderbladet skrev dette på lederplass i sommer etter at den lutherske verdensforbunds generalforsamling med overveldende flertall støttet den katolske brasilianske biskop Helder Camaras kandidatur til Nobels fredspris.

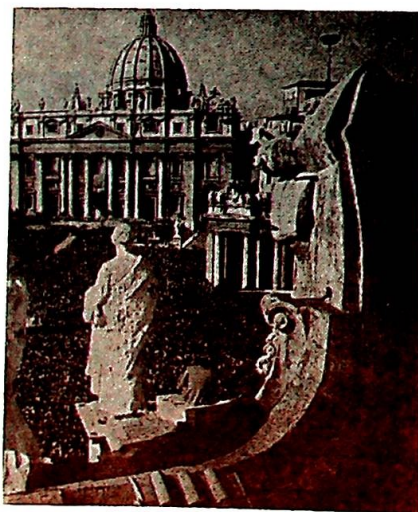
Stortingets Nobelkomité har nå talt. Prisen for 1970 gikk til den norsk-amerikanske vitenskapsmann dr. Norman Ernest Borlaug. Hans fortjeneste er uteksperimentering av nye kornsorter som har ført til økt avkastning. «Den grønne revolusjon» har, som det heter i Nobelkomiteens begrunnelse, «gitt utviklingslandene en mulighet til å bryte ut av sulten og fattigdommen».

Borlaug har utført et arbeid som vil bidra til en mer fredelig utvikling av verdenssamfunnet, selv om det på eksperthold er påvist at de nye kornsortene ikke bare har ført til økt produksjon og lindring av sult. De trenger mye vann, og i visse strøk av verden kan det på lang sikt ha farlige konsekvenser for grunnvannet. Likevel fortjener Borlaug en stor pris for sin innsats, men mange ville uten tvil ha funnet det like naturlig om han hadde fått en vitenskapspris.

Vi har en følelse av at Nobel-komiteen kanskje ville ha oppfylt et mer utbredt ønske om den hadde gitt fredsprisen til Helder Camara. Den pasifistiske kjempen har gjort seg til talsmann for de fattige i verden, og hans kamp er en direkte innsats for freden — og ikke minst på hans eget kontinent. Han har satt seg selv i fare for sin aktivitet mot det brasilianske diktaturet.

Det siste er ikke sagt til forkleinelse for årets fredsprisvinner — fordi han er en mann som har viet hele sitt liv til kampen mot sulten.

A. R.

1. November:
ALLEHELGENSFEST

2. November:
ALLESJELERSDAG

Kjære Gunnel Vallquist!

Jeg har mangen en gang hatt lyst til å takke Dem for det De skriver i St. Olav. Jeg leser Dem alltid med glede og interesse, og som sagt ofte med taknemmelighet. Deres «Morgenandakter» har jeg vært særlig glad i, og den aller siste med det helt overbevisende skriftspeilet etter Paulus har endelig fått meg til å prøve å si Dem takk!

Med mange hilsener. Wibeche Kloster.
Kråkenes 14/10—70.

BREV FRA EN FORLAGSSJEF

Tradisjonelt skal en forlagssjef motta pressens kommentarer til hans virksomhet med taushet. Men for oss i PAX er hver bok, hver bokannonse, et politisk innlegg som vi selv står for. Derfor er det vanskelig for meg å tie til en så eiddommelig kommentar som den i St. Olavs siste nummer.

Redaktør Åge Rønning misliker at vi bruker den utstrakte tiggerhånd som motiv på omslag og annonse for vår bok «Myten om velferdsstaten». Han mener vi «utnytter» tiggerne «politisk».

Antologien «Myten om velferdsstaten» peker bl.a. på et fundamentalt paradoks i norsk sosialpolitikk: Veldedighet er en dårlig løsning på problemer som ikke skyldes velferdsstatens *svikt*, men tvert imot samfunnets iboende struktur: «Vårt sosialbudsjett er stort fordi vår samfunnsform er usosial: Først skaper vi klienter

SALMER

Herr redaktør,

En som simpelthen og ureflektert er glad i de gamle salmene, og glad for at han, om enn motvillig og med liten forståelse lærte en del av dem utenat i mange og lange kjedelige skoletimer, våger nesten ikke å rykke ut til forsvar for dem. Derimot kan kanskje debatten i St. Olav bibringes noe nytt når jeg forteller litt om hva som har skjedd i vårt sogn her i en sørlig utkant av London i det siste. Klokken 17.30 om søndagen har vi en «Folk Mass» (et fælt ord, men det står for noe bestemt på moderne kirke-engelsk). Prekenen er kanskje litt kortere enn ved høymessen, til gjengjeld har et ungdomskor stillet seg opp foran et av sidealtrene, med tre gitarer som akkompagnement. De synger, i moderne, fengende melodier «Lord, have mercy», «Holy, holy, holy», «Lamb of God», og et utvalg moderne «salmer». Jeg setter salmer i anførselstegn ikke fordi jeg på noen måte underkjenner dem, men fordi deres utspring vel er et annet. Mange av dem bygger på negro spirituals, en av dem — «Kumbaya» — er på afrikansk, og flere er versjoner av sanger vi alle kjenner fra andre anledninger: «How many times . . .» og «We shall overcome». Virkningen er enestående, gripende. Min egen tilbøyelighet for de gamle salmer får jeg ofre, eller tilfredsstille i den norske sjømannskirken hvor de heldigvis ennå synges, til glede for oss som syns det er bryet verd å finne meningen i det gammelmodig danske — det vi har fått som erstatning i St. Edmunds er fullgodt.

Hilsen PER BANG

Biskop Wember 70 år

Den Apostoliske Vikar for Nord-Norge, biskop Johannes Wember fyller den 15. november 70 år. Han er den katolske kirkes fremste representant i våre nordligste fylker.

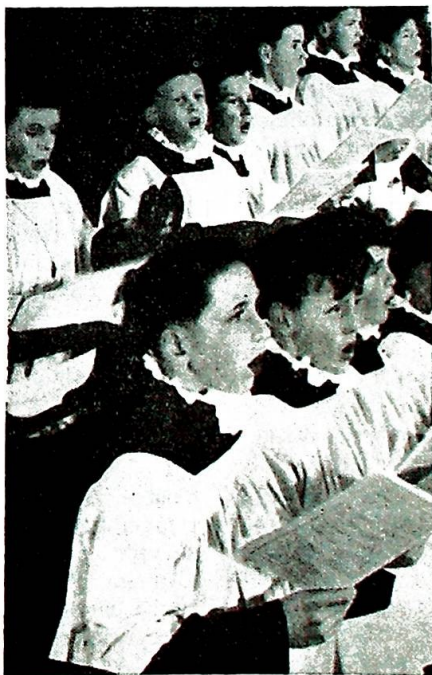
Biskopen kom til Tromsø i 1938 etter å ha sittet i tysk fengsel for anti-nazistisk holdning. Allerede i 1939 ble han utnevnt av Roma til Prefekt for landsdelens katolikker, i 1955 ble han viet til biskop.

Under krigen viste han stor innsats for befolkningen og for kirken. Han stilte blant annet den katolske kirke til disposisjon for protestantiske gudstjenester og for flyktingene under evakueringen.

Biskopen var rektor for den katolske skole i Tromsø i mange år og dessuten periodevis latinlærer ved gymnas. Han er kjent for stor gjestfrihet og hjelpsomhet. I alle årene har han vært en meget flittig foredragsholder i Tromsø og i distriktet. Siste foredragsturné 1968 i folkeakademiets regi.

Efter at storbrannen i Tromsø 1969 hadde ødelagt bispegården, fulgte et hardt år med forhandlinger og byggeproblemer. Bispegården ble ferdig natten før bispekonferansen i Tromsø i juli i år.

ST. OLAV's redaksjon sender biskop Wember hilsener og lykkeønskninger.

Leserbrev om salmene også på side 324 idag.

i tusenvis, siden «hjelper» vi dem,» heter det i annonseteksten. Dette paradoks er illustret med den tomme hånd som av og til strekkes ut mot oss fra klientene, og som vi av og til legger en almisse i. Bildet skal minne oss om at vår private hjelpetrang og den tradisjonelle perspektivløse barmhjertighet helst er mentalhygiene for oss; problemene bak de tomme

hendene er av politisk art, og det er disse problemer vi må få øye på og løse. Men kanskje Åge Rønning, i likhet med norsk geistlighet på 1700-tallet, mener at en politisering av disse problemene innebærer den kristelige barmhjertighets liksten?

St. Olav synes å være konsekvent taus om PAX-bøker. Når stillheten brytes, er det for å snakke om en *annonse*. Jeg ut-

fordrer Rønning til å skrive om og kritisere den bok motivet springer ut fra. Etter vårt skjønn er «Myten om velferdsstaten» et fundamentalt innlegg som man ikke vil komme utenom når man heretter skal snakke og skrive om norsk sosialpolitikk. Kanskje Åge Rønning vil se annerledes på annonsemotivet når han har lest boka?

Tor Bjerkmann.

Som et forfriskende pust inn over vårt kaotiske og forsøplede 1970 kommer «Min natt hos Maud». Renhet, enkelhet, streng kunstnerisk gjennomarbeidelse preger dette franske filmproduktet. I Sverige og Danmark er filmen blitt en av de store kassasuksesser; i Norge våget ikke importøren ta den inn, før en statsstøtte for «særlig verdifull film» var et faktum. En var redd den ville gå over hodet på publikum — at den måtte betraktes som en «vanskelig» film. Sant er at den er meget fransk i sin form, heller ikke kan det nektes at den måten problemet stilles på, er typisk «intellektuell». Attpå til er problematikken «katolsk» farvet.

Regissøren, Eric Rohmer, hører til den «nye bølgen» i fransk film, han hørte til den gjengen av kritikere som i slutten av femtiårene brøt igjennom som filmskapere — kjente navn er Truffaut, Chabrol, Godard. Alle disse er meget bevisste, sterkt reflekterende kunstnere. Godards filmer har etterhvert utviklet seg til filosofiske labyrinter. Noen film av Rohmer har vi visst ikke sett i Norge tidligere. I forhold til hans produkter er Rohmers «moralske fortelling» (som han selv kaller sin film) et velsignet oversiktlig stykke, som konfronterer en med nære og fattbare problemer.

Overfladisk sett er det en meget enkel historie. «Jeg» er en passe «progressiv», passe moderne katolikk, en ingeniør på 34 år, ugift, nylig hjemvendt fra Amerika til en jobb i en fransk provinsby. Via vennen Vidal blir han konfrontert med en erotisk — og menneskelig — utfordring: Nylig fraskilte Maud, som godt kunne tenke seg ham til nattmat (og siden til daglig brød?). «Jeg» har imidlertid en annen pike i kikkerten, tydeligvis «den rette», en studine han har iaktatt under søndagsmessen. Han får avverget utfordringen, på en måte som dessverre hverken er særlig heroisk eller særlig elegant, og finner — en kunne synes, svært lett og smertefritt — frem til sin Françoise. Vidal og Maud, marxisten og fritenkeren, er derimot ulykkesparet i dette lille utsnitt av livets komedie.

Det er marxisten Vidal som først provoserer ingeniøren. Det skjer via det Pascalske «veddemål», også kalt «det matematiske håp». Selv om det

bare var en bitteliten sjanse for at kristendommen er sann, sier Pascal, måtte jeg satse på den: «La oss veie vinning mot tap. Vi holder på krone og sier: Gud er til. Tenk over de to mulighetene: Vinner du, vinner du alt, taper du, taper du ingenting. Hold derfor uten betenkning på at Gud er til.»

Nå er det ikke Pascals livssyn, men sitt eget, Vidal anvender dette resonnementet på: Sjansene for at marxismen har rett, kan settes lik en mot ti. Allikevel må jeg velge å tro på den, fordi den er det eneste som gir historien mening — og dermed, som gir mitt liv mening. Og en kan føre resonnementet videre: Ved å akseptere dette håpet, og arbeide for at det skal gå i oppfyllelse, bidrar en aktivt til å gjøre det en tanke mer sannsynlig. I 1917 var det en sjanse av tusen for at de russiske revolusjonære skulle lykkes. De satset alt, og vant — de tvang så å si håpet til å gå i oppfyllelse.

En kan se Vidals utfordring som en «ideal fordring», som den brave og egoistiske katolikk nekter å ta opp. I virkeligheten har vel Vidal først og fremst hatt til oppgave å innlede det egentlige drama, som er av personlig art. Han har stilt problemet: Veddemålet. «Jeg» avviser Pascal. Som moderne katolsk humanist har han liten sans for Pascals pietisme, Pascals avvisning av livets goder. Må man virkelig si nei til jorden for å vinne himmelen? Veddemålet avviser han også — «det smaker for meget av en handel».

I virkeligheten blir han nå nødt til å satse selv, via den situasjonen Maud tvinger ham inn i — en situasjon han skryter av at han alltid har sørget for å unngå. Nå må han velge mellom én fugl i hånden og ti på taket. Han har ikke vekslet et ord med sin studine ennå, vet ingenting om henne; Maud er her og nå. Likevel vet han at det er Françoise han vil ha. Derfor kan han ikke akseptere den erotiske utfordringen fra Maud mer enn den politiske fra Vidal. Maud kan bare oppfattes som fristerinne. Det er synd på Maud, men «jeg» er ikke den rette mann til å ta hansken opp, og det vet han. Men noen kvinneforakter er han jo ikke, og han hylder dessuten et moralsk prinsipp som kan bli farlig for

ham: «Det er ikke enkelthandlingene som teller, men helheten.» Men dette prinsippet kan slå to veier, og det er også i kraft av det han innerst inne vet at det er meningsløst å gå inn på hennes forslag.

Maud utstyrrer sin utfordring med en moralsk appell: «Jeg» får høre både at han mangler nestekjærlighet og at han flykter fra sitt ansvar. Og kanskje er hennes anklager mer enn en flirt. Hun representerer et diametralt motsatt livssyn: Sats her og nå.

Bruk denne situasjonen! Grip sjansen! Vi aner at det faktisk for henne dreier seg om mer enn et tidsfordriv. Men de taler forbi hverandre. Og det nytter ikke å spørre «hva med Maud»,

— OG REDAKSJONENS SVAR

Forlagssjef Bjerkmann *utfordrer* meg — men det er unødvendig. Vi skal gjerne lese boken «Myten om velferdsstaten» — hvis forlaget har et frieksemplar til oss. Forøvrig: det var et vesentlig poeng i vår notis om nevnte annonse at den utstrakte hånd ikke tigger om penger til mat og klær i dagens Norge — men om noen kroner til sprit. Hverken kapitalistiske eller kommunistiske samfunn unngår denne hånden. Og den er fremdeles lite vellykket i angrep på den ene eller den andre samfunnsform.

En ting til: Bjerkmanns kunnskaper om geistligheten på 1700-tallet virker imponerende.

A. R.

MAUD»

UNDERLIGE TANKER MORGENEN EFTER

AV MARIT HAGEN

for det mener ikke filmen å gi noe svar på. Vi må ta konsekvensen av at hovedpersonen i filmen ikke har noe navn. Filmen er bevisst bygd opp slik at vi skal identifisere oss med ham; alt oppleves fra hans synspunkt. Han er «jeg». To ganger, en gang tidlig i filmen, en annen gang i den aller siste scenen, har han også en direkte kommenterende bemerkning, henvendt til oss, ikke til noen av de andre aktørene: «den dagen forstod jeg . . .» — «i det øyeblikk skjønnte jeg . . .» De tre andre personene i filmen er egentlig ikke mer enn personifikasjoner av en funksjon, eller et prinsipp. Vidal er Innlederen, som setter spillet i gang, Maud er Fristeren, som setter vår Hvermann på prøve og tvinger ham ut i en avgjørelse, Françoise er Bruden eller Belønningen — det hele som i en gammeldags moralitet. Vi får ikke vite nok om noen av dem til å kunne plasere dem som uavhengige brikker i spillet, og bedømme deres handlinger ut fra deres egen bakgrunn. Vi opplever dem bare slik hovedpersonen opplever dem; ikke et øyeblikk får vi se dem uten at han er til stede.

Og derfor nytter det heller ikke å spørre «hva med Maud, hva med Vidal». Vår lite heroiske helt er Hvermann, hvis store fortrin er en vel utviklet sans for det praktisk mulige — en sans for hva som er det rette for ham. Rohmer presenterer andre teoretiske muligheter for oss: Pascals himmelstorm via askesen, det marxistiske veddemål, Mauds spontane satsing her og nå. Filmens løsning munnar ut i et stille «hverdagsekteskap». Andre kan velge andre løsninger; Hvermann må ha lov til å velge sin, uten at noen føler seg tråkket på tærne.

At jeg oppfatter de fleste av aktørene i denne filmen som personifikasjoner, betyr ikke at de er sjablonger. Spillet i denne filmen er uten plett og lyte, regien er intenst oppmerksom for alle nyanser. Knappt noen gang har man sett en handling gli mer naturlig over et lerret. Derfor virker den også intenst. Ganske naturlig er man nærværende blant disse menneskene. De er så helt riktige — derfor blir man også glad i dem. Kort sagt: En sjelden filmopplevelse, i våre dager!

E. G.

Denne filmen, som nå vises på kinoene, er så spesiell at man kjenner seg annerledes etter å ha sett den. Dens filmatiske kvaliteter har fagfolk berømmet den for, og man kan nyte dens intelligenst. *Jeg* kan ikke glemme *Maud*.

Filmen er på enkelte hold kalt propaganda for det katolske ekteskap. Det er merkelig. Den kan oppleves på en helt annen måte.

Det unge katolske paret i filmen, pene, charmerende mennesker, er egentlig svært uvesentlige i seg selv. For eksempel mannen: Alle ting lykkes for ham, den lyse, vakre, katolske piken han har utsett seg, og bestemt seg for å gifte seg med endog før han har snakket med henne, treffer han tilfeldig oftere på i den lille byen enn han, med matematikkens hjelp, kan sannsynlighetsberegne seg til på fyrabend.

Levd har han, han har en «fortid», men den kan ingenlunde lastes ham, for det var før han ble omvendt. At hun, den litt forknytte unge piken, som troende, har hatt et forhold, er beklagelig, men kompenseres ved hans overvekt i eventyr. Deres private lille regnskap går således tilfredsstillende opp, og vi ser dem, da også i sluttscenen som velberget, sommerglad ektepar med deres første, lille avlegger mellom seg, løpe lykkelige ut i det klare, rene vann.

Men hva med Maud?

Hun tror ikke på Gud, hun står bare på seg selv. Hun er skilt, de passet ikke sammen. Hun er en personlighet, åpen, har lett for å bli glad, forespeiler ikke større godhet enn den hun kan prestere, legger ikke skjul på sine feil, er ikke redd for å si hva hun vil ha, av mennene, og av livet. Hun er et ærlig menneske, og leter etter det som hun tror er det riktige for henne.

Af tenen før han virkelig treffer sin utkårede er det at den unge, katolske mann tiltrekkes så sterkt av Maud, og til og med er inne på tanken om ekteskap. «Vi kunne jo gifte oss» — «du er ikke katolikk» — «da regner ikke Kirken det for å ha vært gift» — (frukten av hennes ekteskap viste seg like før, hun ba så pent om å få se lysene på juletreet) — Når Maud innvender mot hans forslag: Men det skulle jo være en lys, katolsk? — tilbyr han seg generøst å «omvende» henne.

Her må det være noe galt med filmen, for instinktivt tenker man øyeblikkelig: Nei! Gjør ikke det! (Om det ellers hadde vært mulig for ham.) Da er det man oppdager at hele ens sympati ligger hos den ikke-troende part. Hva er det som gjør at man reagerer slik? Filmen selv får ta skylden for det, den får en intenst til å leve seg inn i hennes skjebne og vesen.

Man kjenner medlidenhet med henne. Hun viser så åpent sitt behov for kontakt, ved sine gjentatte spørsmål om han vil høre om hennes liv? — og ved direkte å vise at hun trenger ham.

Scenen der han som en forskremt gutt tuller seg trefoldig inn i et skinn som en beskyttelse mot «fall», trekker filmen uhyre ned, og stiller henne skyhøyt over ham i modenhet. Etter å ha kommet så langt «ned» at han omsider befinner seg ved siden av henne i sengen, bryter han plutselig av og «redder» seg. Han har klart å holde sin sti ren. Og har forlatt et menneske som trengte ham. Hun passet ikke inn i hans mønster, hun hadde spilt fallitt i sitt liv. Morgenens etter berger han seg så inn på den gode, trygge veien mot ekteskapet. Han overbeviser en ikke.

Men Maud går det ikke an å glemme. Det er hun som har ens hjerte.

VERA HENRIKSENS

Av Karin Gullerud-Johansen O.P.

Vera Henriksen:
TROLLSTEINEN
Aschehoug 1970.

Det vil glede Vera Henriksens mange leservenner at hun i år utgir en ny bok, en historisk roman. Forfatterinnen har tydeligvis nyttet de fire årene siden sin forrige bok til grundige historiske studier, men man kan nok trygt gå ut fra at stoffet har arbeidet i henne atskillig lenger tid. Resultatet er da også solid og vederheftig, og det er med trygghet man følger henne tilbake til 1500-årenes Norge. Hun skriver et ledig og sikkert språk, et moderne, men moderat norsk, uten forsøk på å skape «sagastil» eller lokalfarge. Det er uten tvil det klokkeste, og de stemningsskapende naturskildringene har noe av den samme oppgave: å hjelpe oss til for en stund å leve i Lom i året 1562, — i skyggen av det konge og storfolk har stelt til — og kan komme til å stelle til.

Romanen er altså ingen fortsettelse av trilogien om Sigrid Toresdatter, som var lagt til Olav den helliges tid, men vi kan kanskje se på den som en slags videreføring av denne boken. Mange av problemene er de samme, og også i «Trollsteinen» befinner vi oss i en brytningstid i landets og folkets historie, 25 år etter at Norge og Danmark på kongens bud hadde antatt den lutherske lære. I Danmark og i enkelte byer i Norge kunne nok folk ha vært noe forberedt på dette troskiftet, men forfatterinnen stiller seg dette spørsmålet: Hvordan var det i en norsk fjellhygd som Lom? Et mulig svar får vi i bøndenes reaksjon på det nye, slik Vera Henriksen fremstiller den: likegyldighet for den nye læren, blandet med en god del ergrelse over prestens mange utidige påfunn.

Det ulmer under overflaten, og vi aner at kommer først dette rolige folket i sig, kan forferdelige ting skje.

Men brytningen opplever vi først og fremst i hovedpersonen selv, Bent Jonsson Smiugjelsøygården, en parallell til Sigrid Toresdatter. De har begge sterke røtter i det gamle, og de er splittet i sitt forhold til den nye troen. Men mens Sigrid Toresdatter følte seg uimotståelig trukket til kristendommen, det nye på hennes tid, aner vi at Bent Jonsson trass i all sin kunnskap om luthersk teologi nærer det han har av tro, med den katolske lære, selv om mye av den er blitt fjernt for ham. Bent Jonsson er i ett og alt sammensatt av motsetninger. Det viser seg i hans utseende, og det kommer igjen i slektsarven, i sinnet.

Etter mange års opphold hos mors-

ætten i Danmark er Bent Jonsson kommet på besøk til farsgården i Lom. En ulykkesspående uhygge hviler over gården, og det varer ikke lenge før han blir trukket inn i en rekke voldsomme hendelser.

Selv om de river også leseren med, har de sin betydning først og fremst som ledd i Bent Jonssons utvikling. Han blir rystet av begivenhetene og revet ut av den verden han har levd i. Etter hvert begynner han å ane at livets sanne mening kan hende er en helt annen enn han har tenkt, at det ikke er hans egen, men Guds vilje som bør råde. Romanen blir derfor ikke bare en bok om brytningen mellom

MAMMA

AV ÅGE RØNNING

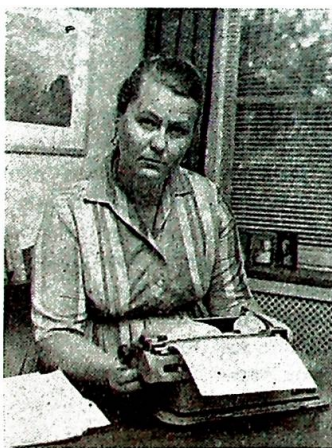
Per Hansson:
MAMMA KARASJOK
Gyldendal. — 255 sider.

Per Hansson (hvis han trenger noen nærmere presentasjon) skriver norske dokumentariske beretninger som blir best-selgere. Og fortjener å bli det. DET STØRSTE SPILLET og HVER TIENDE MANN MÅTTE DØ ble sterke, dramatiske og samtidig hjertevarme skildringer fra krigsårene, konvoifart, hjemmefront og tyskertid. Denne gangen har han reist langt nord i landet, til Karasjok, for å finne stoff. Det er den vesle samekvinnen Kirstens historie han forteller om, og det første man gjør er å la seg gripe av forundring:

Det er nå utrolig hvordan han klarer å lete seg frem til godviljens menn og kvinner og får dem til å snakke.

I en tid hvor så mye i litteraturen på liv og død skal være politisk, er det samtidig bra å møte en forfatter som bare skriver om enkle — og innerst inne meget viktige — ting.

Et par innlegg i dagspressen har kritisert Hansson. Det er pekt på at han noen steder skriver norsk stil, ikke mer. Og det er visst nevnt at han ikke makter å lage stort annet enn ukeblad-bilder av nord-norsk natur. Dessuten at han ikke har klart å leve seg

NORGES DYR

NORGES DYR
3. bind - Cappelen.

Det er bare for å notere at tredje bind av det storartede billedverket Norges Dyr nå foreligger. Det er om fisker, krypdyr og amfibier og inneholder som i de to foregående bindene om pattedyr og fugler helt fremragende billedstoff og en serie artikler med nytt forskermateriale.

RED.

LØSSALG AV ST. OLAV

i Grundt Tanums Bokhandel, Universitetsbokhandlene i Sentrum og på Blindern.

ROMAN

katolisisme og lutherdom, dypest sett forteller den om den evige strid mellom kristendom og hedenske makter, de som stadig antar nye former, men som alltid appellerer til menneskets egoistiske lykketrang.

Det er store og vesentlige ting forfatterinnen rører ved, og stundom kan man ha en fornemmelse av at spørsmålene, problemene, har levd i hennes sinn før personene. Bare fortsettelsen kan vise om menneskene er levende nok til å ta problemene restløst opp i seg. «Trollsteinen» har iallfall vakt vår forventning og interesse, og — den har gitt oss mye glede.

Glassperlespill

Den store tyske emigrantdikteren Herman Hesses verk GLASSPERLESPILET sendes ut i norsk oversettelse i høst. Glassperlespillet, et forsøk på en levnedbeskrivelse av Josef Knecht, samt Knechts etterlatte skrifter, har trekk som minner om science fiction: Tiden er fremtiden, omkring år 2400, og scenen for handlingen er et Europa som ligger herjet etter en serie kriger. I provinsen Kastalien har sivilisasjonen overlevet, og her er det den unge, begavede Joosef Knecht blir magister ludi, innehaver av det høyeste embede i glassperlespillet — et komplisert og mystisk spill, intellektets og åndens universalspråk, hvor forstand og intuisjon, kunnskaps-tradisjon og frihet er forenet.

Leseren følger Josef Knecht gjennom læretid og forberedelsene til hans høye

embede, man blir innviet i glassperlespillet og trekkes inn i strid om Kastalienordenens berettigelse — endelig blir man vitne til Josef Knechts beslutning om å oppgi sitt embede som glassperlespillets yppersteprest. Kastalien kan ikke lenger tilfredsstillende ham.

Thomas Mann, T. S. Eliot og André Gide har uttrykt beundring for Glassperlespillet, men i mange år var de fleste leseres holdning til romanen en beundring på avstand. I de siste år har Europa og Amerika gjenoppdaget Hesse. Blant studentene ved amerikanske universiteter leses han mer enn noen annen moderne europeisk klassiker. Men endog uten denne Hesse-renessanse ville den norske utgaven av Glassperlespillet ha vært en givenhet i vår oversettelseslitteratur.

KARASJOK

Innvendingene mot stil og billedbruk kan av og til virke riktige de, for å ta den ene tingen. Men jeg tror ikke Hansson skal måles etter hvor stor dikter han er — det er ikke sikkert han er dikter i det hele tatt. Men han har andre og meget sjeldne evner i vår bokverden idag. Han får oss til å forstå og godta alminnelige mennesker fra dagliglivet som til syvende og sist kommer til å bety noe for leserne og lære fra seg noe og hjelpe oss et stykke videre. Hans bøker, kanskje særlig den siste, er levende tegn på at det finnes gode ting midt mellom menneskenes onde gjerninger og ord. Tortureres, hånes og piskes unge serbiske fanger til de stupes i vinterkulda langt i nord, er det en liten samekvinne i nærheten som de kaller Mamma Karasjok og som uten særlige ord og fakter bærer på denne godheten blant dem. Uten påtrengende forkynnelse, uten å vifte med sin tro trasker hun tålmodig rundt i sneen med sine matpakker midt for nesen på vaktpostene som Guds sendebud.

At han har tatt vare på denne historien er etter min mening så viktig i denne tiden vi nå opplever at det fullstendig overskygger andre, i seg selv korrekte nok innvendinger.

I to menneskealdre har Kirsten Sving vandret omkring i Karasjok — og ofte milevidt innover viddene — for å gjøre godt mot andre. Den ene gangen hun skulle gifte seg, ble hun sittende hos en døende kvinne som ikke ville slippe henne. Og Kirsten syntes ikke hun kunne forlate henne heller. Det har vært et liv i oppofrelse

og uselvisk godhet, og et liv fylt av dramatiske begivenheter. Under krigen ble hun altså den gode engel for mishandlede serbiske fanger i tyskerleiren i nord. Det førte med seg at hun noen år etter krigen ble hentet ned til Jugoslavia som æresgjest — de forsto og husket hva hun hadde gjort.

Uttrykket «en hverdagslivets helt» er misbrukt og nesten ødelagt av mange halv gode skribenter i tidens løp. Kanskje det burde presses opp og brukes igjen i dette tilfellet.

En detalj til slutt: Vi skal merke oss det Per Hansson får fortalt om norsk holdning til samene. Om de ydmykelses Kirsten må bære hele sitt liv fordi vi i Norge også er ganske flinke når det gjelder å praktisere rasediskriminering:

«Mot midnatt ble det svært kaldt i kjøkkenet, og Kirsten la noen koks-biter i ovnen. Da sto vertinnen i døren og ropte rasende: «Du din lappekjerring skal holde seg unna ovnen min.»

«Kirsten tok på seg pesken og sa stillferdig: «Jeg ville takke deg om kofferten min kunne stå i ditt hus til det blir morgen.» Så forlot Kirsten kjøkkenet.»

«Det var streng kulde og sno, men i pesk, bellinger og skaller frøs hun ikke så meget da hun satt resten av natten i en snøhaug utenfor huset. Neste dag hentet hun kofferten og takket for oppbevaringen. Det var da hun ble bedt om tilgivelse, og Kirsten tenkte at Gud hadde ofret mye tid på den norske kvinnen i løpet av natten . . .»

inn i og muligens ikke har forutsetninger for å berette om en så avgjørende ting som den religiøse bedehuset Kirsten levet i.

Jo og ja.

TORTUR AV PRESTER

GUDSTJENESTER PÅ SØN- OG HELLIGDAGER	Stille messe	Høymesse
OSLO: <i>St. Olavs kirke,</i> Akersveien 5. Biskopen og prestegården 20 72 26. Sogneprestkontoret 20 72 44	9.00 9.45	11.00 og 19.00
<i>St. Hallvard kirke, Fransiskanerne,</i> Enerhaugt. 4, tlf. 67 23 83	8.35 18.00	11.00 —
<i>St. Dominikus kirke, Dominikanerne,</i> Neuberggaten 15, tlf. 55 07 71	9.00 10.00 18.30	11.00 — —
<i>Vår Frue Villas kapell, Montebello,</i> Ullernchausséen 52, tlf. 55 81 21	8.30	—
<i>Grefsen kapell, Glads vei 23, tlf. 15 32 44</i>	11.00	9.30
<i>Lunden kloster, Øvre Lunden, tlf. 212587</i>		10.00
ARENDAL: <i>St. Franciskus kirke,</i> Tyholmen, tlf. 22 209	8.00	10.45
BERGEN, <i>St. Paul kirke,</i> Christiesgt. 16, tlf. 15 410	9.00 19.00	11.00 —
<i>Vår Frue kirke,</i> Helleveien, tlf. 57 353 — 57 707	9.30 19.00	— —
DRAMMEN: <i>St. Laurentius kirke,</i> Cappellensgt. 1, tlf. 83 20 19	8.30	10.30
FREDRIKSTAD: <i>St. Birgitta kirke,</i> Kongens gt. 9, tlf. 11 438	9.00	11.00
HALDEN: <i>St. Peters kirke,</i> Kristian V's pl. 1, tlf. 81 168	8.00	10.45
HAMAR: <i>St. Torfinns kirke,</i> Torvg. 113, tlf. 23 751	8.30	11.00
HAUGESUND: <i>St. Josefs kirke,</i> Haralds gt. 21, tlf. 23 195	8.30	11.00
HØNEFOSS: <i>St. Theresias kirke,</i> Vesterngt. 5, tlf. 21 266	8.00	10.30
KRISTIANSAND: <i>S. St. Ansgar kirke,</i> Kirkegt. 3, tlf. 24 225	8.00	10.30
LILLEHAMMER: <i>Mariakapellet,</i> Weidemannsgt. 3, tlf. 52 550	—	10.00
LILLESTRØM: <i>St. Magnus kirke,</i> Romeriksgt. 1, tlf. 71 28 85	8.30	11.15
MOSS: <i>St. Mikals kapell,</i> Ryggeveien 24, tlf. 51 038	—	11.00
PORSGRUNN: <i>Vår Frue kirke,</i> Sverres gt. 26, tlf. 50 793	8.30	11.00
SARPSBORG: <i>St. Olavs kapell (1. og 3. søndag)</i> O. Haraldssonsgt. 49, tlf. 53 765	17.30	—
STABEKK: <i>Maria kirke,</i> Nyveien 17, tlf. 53 77 35	8.30 19.00	10.45 9.30
STAVANGER: <i>St. Svithun kirke,</i> Dronningens gt. 8, tlf. 25 534	8.00	10.45
TØNSBERG: <i>St. Olavs kirke,</i> Sandefjordsgt. 1, tlf. 11 949	8.00	10.45
TRONDHEIM: <i>St. Olavs kirke,</i> Prinsensgt. 2a2	8.45 19.00	11.00 —
Biskopen og prestegården tlf. 21 214		
<i>St. Elisabeth hospital, Ila tlf. 21 670</i>	6.15	—
KRISTIANSUND N.: <i>St. Eystein kirke,</i> Flintegt. 5, tlf. 72 779	8.00	11.00
LEVANGER: <i>St. Torfinns kirke og</i> <i>St. Eysteins sykehjem, Jernbanegt. 29</i>	8.30	11.00
MOLDE: <i>St. Sunniva kirke,</i> Parkveien 23, tlf. 51 467	8.30	11.00
ÅLESUND: <i>Vår Frue kirke,</i> Nørvesund, tlf. 37 558	8.30	11.00
TROMSØ: <i>Vor Frue kirke, Storgt. 94</i> Biskopen og prestegården, tlf. 3604	8.15	10.30
<i>St. Elisabeth hospital,</i> Mellomveien 50, tlf. 81 050	6.20	—
BODØ: <i>St. Eysteins kirke,</i> Hernesveien 22, tlf. 81 783	8.15	10.30
HAMMERFEST: <i>St. Mikael kirke,</i> Salsgt. 52, tlf. 11 447 (1. VII—31. VIII St. Elisabeth Institutt, tlf. 11 392)	19.00 8.00	11.00
HARSTAD: <i>St. Sunniva kirke,</i> Skolegt. 4, tlf. 61 501	8.00	10.30

■ Et brev fra en fengslet brasiliansk prest er gjengitt i katolsk presse i De forente stater. Presten som er arrestert for «kommunistisk aktivitet» har smuglet ut sin beretning om forholdene i fengslet til en ordenssøster:

Pater Monteiro som sitter i et militærfengsel i Sao Luis ble tatt av politiet sammen med en annen katolsk prest under en av myndighetenes aksjoner nylig. Han ble viet til prest i 1967, og ble av sin biskop satt i arbeide i et sogn i det indre av Maranno sammen med en fransk prest. «Vi ga bibler til de enkle og meget fattige menneskene i sognet», forteller han. «Vi forsøkte å få dem til å komme sammen og studere den hellige skrift for på den måten å skape et fellesskap for dem. Vi fikk dem også interessert i å starte lokale skoler hvor de blant annet kunne forsøke å løse sine helseproblemer. Alt dette forarget og uroet andre som visste at det ville føre med seg at de fattige nå ikke lenger kunne bli manipulert ved valgene. Vi ble hatet etter hvert av de som ikke ville forandre forholdene, det ble så intenst at de til slutt gikk til politiet og anga oss som «kommunister»»

Pater Monteiro og andre ble arrestert og torturert under politiforhørene. Han forteller:

«Jeg sto foran to soldater mens politifolkene forhørte meg. De spurte: Hva er din mening om kommunismen? Jeg svarte at den lærdom jeg hadde gjaldt de kristne doktriner. De viste meg noen skrifter om kommunismen som de sa de hadde funnet i mitt skrivebord. Jeg benektet at jeg hadde sett papirene før.»

«Forhøret fortsatte. En gang, da jeg benektet at jeg hadde oppfordret bøndene til å gjøre opprør, slo en av soldatene meg over nyrene. Derefter dro han meg opp fra gulvet etter håret og slo meg hardt i maven til jeg sank sammen igjen. Jeg fortsatte å benekte den uriktige beskyldningen de kom med.»

«De som forhørte meg virket mer og mer opphisset fordi jeg

forholdt meg rolig. De kalte meg de verste ting. Men det som var vondest var kanskje at de stadig, mens de gjorde disse tingene, fremhevet hvor gode kristne de var.»

■ Å se på Kristus, som reformerte og fornyet menneskesinnet, som en radikal omvelter av verdslige og juridiske institusjoner, er ikke en riktig tolkning av Bibelen, heller ikke av Kirkens historie og av helgenene, sa pave Paul VI da han onsdag i sitt ukentlige møte med offentligheten talte i St. Peterskirken i Roma. Paven talte sterkt imot den utbredte voldsmentalitet i vår tid.

Han fordømte også polititortur som «barbarisk». Dette gjorde han med tanke på tilstandene i Brasil, mener observatører. Pave Paul kom spesielt inn på flykapringer, kidnappinger, bevæpnede ran og narkotikahandel og misbruk. Det som skjer på disse felt har betydning utover øyeblikket, og synes å antyde at vi er inne i en tid med «uventet moralsk forfall», sa paven, som også hevdet at den såkalte teknologiske revolusjon ikke er i samsvar med den evangeliske ånd.

— Tortur er en grusom og umenneskelig politimetode som ikke er tillatt, selv når det gjelder å utøve rettferdighet og forsvare den offentlige orden. Det kan ikke tolereres da det ikke bare krenker menneskets fysiske integritet, men

også dets ærbarhet, Tortur skaper bare følelse av hat og hevngjerrighet, uttalte pave Paul, som ble sterkt hyldet av tilhørerne.

(Referat i Aftenposten den 21.)

■ De kanadiske biskoper har stilt seg solidariske med de brasilianske biskoper i deres protest mot forfølgelsene.

■ Grunnleggende menneskerettigheter blir tråkket i støvet i Brasil, sier erkebiskopen av Ravenna i Italia, msgr. Baldassarri i en artikkel i tidsskriftet «Il Regno», et venstreorientert katolsk blad som kommer ut i Bologna. Man kan si, skriver erkebiskopen, at en biskop bør holde seg til sitt eget bispedømmes problemer og ikke bry seg med andre ting. Men hvis ikke hver biskop føler seg medansvarlig for hele verdenskirken, blir tanken om kollegialitet bare en lattervekkende myte.

■ Brasiliansk politi har foretatt en razzia mot jesuittpatrenes Institutt for Utvikling i Rio, melder KNA. Instituttets bøker og dokumenter ble beslaglagt.

■ To kvinnelige helgener er erklært for kirkelærere, den katolske kirkes høyeste ære. Det gjelder Teresa av Avila og Katerina av Siena som pave Paul VI i månedskiftet september—oktober ga denne fremste plass i Kirken. Det er fra før av bare 29 menn som er vist denne anerkjennelse og ære, den hellige Teresa og den hellige Katerina er de første kvinner i denne lille rekken av kirkelærere og undervisere i katolsk lære. Kilder i Vatikanet sier at paven har ønsket å ære de to kvinnene for på en slik måte også å understreke betydningen av kvinnens rolle og plass i Kirken.

ST. OLAV

KATOLSK
TIDSSKRIFT

Årsabonnement kr. 35,—

En
klovn

Verden virker av og til splitter pine gal.

Forleden ble landets finansminister truet på livet fordi han hadde lagt frem et nytt statsbudsjett.

Plutselig forsto man grøssende kanskje hva som truer med å skje. Gjennom fjernsyns-serier og tredjeklasses lesestoff og tøffe filmer oppdras en ny generasjon til å tro at problemer og vanskeligheter kan løses med et knyttneveslag eller et skudd.

Var det en av disse som ville «bli kvitt» et muligens upopulært budsjett?

Eller var det en eldre person som var grepet av samme galskap?

Jeg aner ikke. Jeg ble nedfor og pessimistisk av å lese om dette trusselbrevet i avisen. Et morskt brev jeg selv hadde fått tidligere på dagen hvor det ble antydnet at jeg var lite smakfull i mine gjerninger, at jeg tok inn tvilsomme ting og at jeg hadde en ukritisk motvilje mot kurie og kirke virket fredelig i forhold. Vet dere hva jeg holdt på å gjøre?

Jeg holdt på å kysse det sinte brevarket.

Faktisk.

Den sinte personen var så deilig normal i forholdet til den ulykkelige mann eller kvinne som ikke likte statsbudsjettet for i år.

Tenkte jeg. Selvfølgelig var jeg fremdeles litt nedfor, ikke sant? You know.

Men så falt mine øyne på en annen notis i den avisen jeg leste. Noe om en rømning fra fengselet i Mandal.

Jeg leste. Og ble lykkelig igjen.

Fire mennesker hadde stukket av etter å ha ØVET VOLD MOT YTTERDØREN.

Fangevokteren var såvidt jeg vet ute og handlet da det skjedde.

Jeg kan ikke noe for det, jeg synes det var så deilig.

Det er opplagt bedrovelig at politiet fikk strevet med å fange rømlingene igjen (de klarte det den andre dagen, tror jeg). Og jeg håper ikke betjeningen fikk påtale.

Men forøvrig?

Forøvrig var det vidunderlig gammel-dags — og ja, normalt.

Det var en doft av Kasper og Jesper og Jonatan over hele greia.

Ingen sinnsyke trusselbrev. Ikke engang noen rasende trosfeller var involvert.

Man øvet vold mot ytterdøren og kom seg ut, antagelig for å kvarte en halv øl. Det finnes verre ting nå for tiden.

LESERBREV -

«HÅNDSARBEIDERE»

Kjære klovn,

Som oftest finner jeg Deres klovner ganske morsomme — også nu sist når det går litt ut over meg selv. Riktignok har jeg allerede mottatt en del «sympatierklæringer» fra indignerte personer som tydelig ikke liker at det gjøres narr av presteskabet. Men det er jo Deres — og den mer seriøse redaktør — egen sak.

En redaksjonell «hale» på et innlegg i pressen har alltid det positive ved seg at dermed blir innlegget mere lest. En takk for det!

«Håndarbeid» betyr, ifølge min ordbok, det arbeid storparten av det norske folk daglig utfører på sine arbeidsplasser — katolikker i så måte ikke unntatt. Dette til informasjon.

Deres
H. Kielland Bergwitz.

★

«HÅNDSARBEIDERE»

Herr redaktor,

Når dette brev leses av Dem, håper jeg at det ikke er for tidlig på morgenen. Da kan det nemlig lett komme til misforståelser hos Dem, forstår jeg —

Da jeg leste pastor Kielland Bergwitz' brev til Dem i St. Olav nr. 19, hadde jeg ingen vanskelighet med å forstå hva han mente med «håndarbeidets rekke», selv om det jo er et litt uvanlig ord. Men nu er jeg jo heller ikke i besittelse av en klovnesjel.

Er det nødvendig i et blad som St. Olav å latterliggjøre enkeltpersoner innen Kirken? Jeg reagerte også på klovnsens bemerkninger i St. Olav nr. 16 om en ordenssøster som ga sitt bidrag til sangen i messen med «masse kvidrende følelser».

Ærlig talt, herr redaktør, er dette nødvendig?

Ellers takk for alt det gode og positive i St. Olav!

Med hilsen

Turid von Krogh.
Tønsberg menighet.

TRO OG KIRKE

I Jesu komme og fremtreden er det guddommelige blitt til «vår» virkelighet og har åpenbart seg i vår jordiske verden under jordiske, synlige og håndgripelige tegn. Denne virkelighet kalles: Kristusmysteriet. Det er åpenbaringen av den hemmelighet om hvilken apostelen Paulus skriver at den var skjult fra evighet av, men nu lagt i dagen. Det er en guddommelig rådslutning, Guds frelsesplan med menneskene, Hans kjærlige initiativ til vår evige lykke. Gud åpenbarer sin frelsesplan med alle mennesker ved først å virkeliggjøre den i dette ene menneske Jesus fra Nazareth. I alt dette som skjer i og med dette menneske, blir fyllden synlig av det Gud i sin barmhjertighet har fore med oss. Jesu livs-, døds- og oppstandelsehistorie er primært Guds frelseshandlen med dette ene menneske, men det er samtidig likesom en bok hvori Gud har nedskrevet hele sin plan med oss alle.

Det som hendte med Jesus fra Nazareth betyr imidlertid ikke bare en avsløring eller åpenbaring av Guds plan. Her legges samtidig grunnvollen til dens virkeliggjørelse i og for oss. For, ved å motta frivillig Faderens frelseshandlen med seg har Jesus «frelst» oss, dvs. Han har gjort det mulig for oss alle å få adgang til samfunnet med Faderen, det fellesskap som er evig liv. Mennesket Jesu samfunn med Faderen bunner i dette at Han er Guds evige Sønn, Jesus er det eneste menneske som kan gi oss denne adgang til samfunnet med Faderen. Som Skriften sier: Mennesket Jesus er den eneste mellommann mellom Gud og mennesker. Han selv sier at ingen kan komme til Faderen utenom Ham. Dette betyr at vi mennesker bare kan komme til Gud og ha evig liv ved mennesket Jesus der, som Guds evige Sønn alltid er hos Faderen, all livets urgrunn og opphav. Det er derfor at Jesus ikke bare muliggjør for oss det samfunn med Gud som er frelsen, det er også ved Ham at Faderen fullbyrder denne frelse i oss, etter det mål hvormed vi mottar Ham i tro og kjærlighet. Samfunnet med mennesket Jesus, dette møte mellom mennesker og den usynlige Gud Fader ved mellomkomsten av den samme Gud i menneskelig skikkelse er derfor aksens i selve kristendommen som den åpenbarte frelsesreligion.

Men et sådant mellommenneskelig møte er bare mulig på basis av den man kaller: legemlighet. Det å utøve åndelig innflytelse på mennesker for-

AV PATER

D. J. BOERS

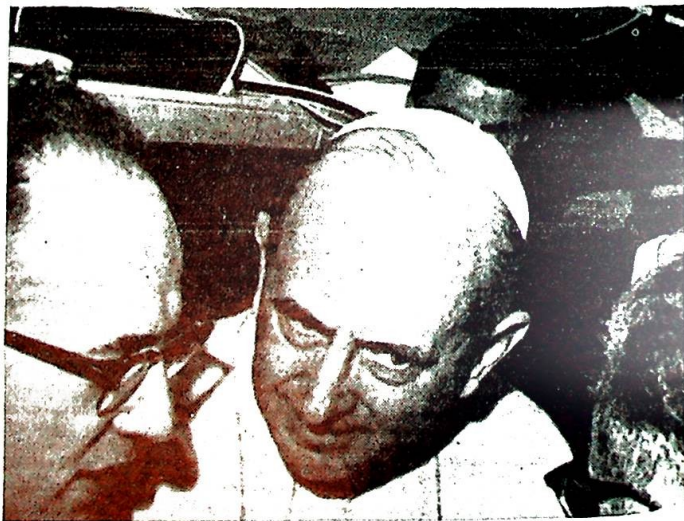
utsetter nærværet av legemlige faktorer. Frelsen i kristen forstand bunner i Guds sanne og virkelige menneskevordelse. Nå, mennesket Jesus er i sannhet Guds sønn i legemlig skikkelse og fremtoning. I Ham møter vi derfor og har samfunn med Gud på menneskelig vis. Men, fordi Jesu menneskelige møte med oss er en menneskelig handlen av Gud i menneskelig skikkelse, har Jesu menneskelige handlinger, Hans ord og gjerninger, guddommelig frelseskraft, dvs. kraft til å forene oss mennesker i kjærlig og evig livssamfunn med «Ham som er», Gud. Med andre ord: Jesu menneskelige handlinger hvori og hvorved vi møter Gud på menneskelig vis er selve den guddommelige frelsesgave til oss i en skikkelse som er syn-

lig og legemlig. De er med andre ord: sakramentelle. Dette betyr at de forårsaker og utvirker hva de betegner, nemlig frelse eller kjærlig livssamfunn med Gud. Og fordi Kristus er den eneste mellommann mellom Gud og mennesker, slik at det utenfor Ham ikke er en mulighet for frelse, er det helt riktig å kalle mennesket Jesus Guds ursakrament eller det primære sakrament. Dette betyr at ethvert nådefullt og frelsende møte med Gud bare kan komme istand ved et bestemt møte fra menneskers side med mennesket Jesus.

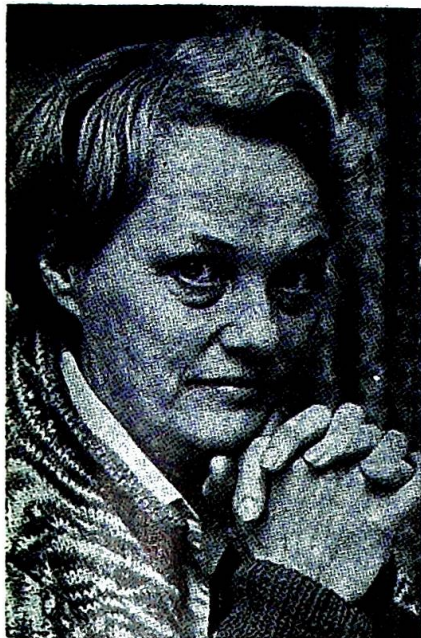
Denne mulighet blir til virkelighet ved vår personlige tros «ja»-ord. Det er dette som gjør Guds frelsestilbud til vår frelses individuelle aktualisering. Men: dette ja-ord fra menneskets side, denne aktive mottagelse av Guds frelsestilbud i mennesket Jesus, er selv igjen i sin tur også Guds frelsesvirkning. For det er slik at vår mest egentlige og dypeste frihet blir omfanget av Guds allmakt. Det er nemlig i Guds Ånds kraft at vi fullbyrder vårt ja-ords trosavgave og blir delaktig i Guds frelse ved Jesus der som Kristus er Vår Herre.

Det er således at hele frelsens tilbud og virkeliggjørelse på menneskenes historiske plan er sentret rundt Guds Ord som ble menneske «for oss og for vår frelses skyld». Det sentrale i frelsens aktualitet er og forblir derfor: den personlige kontakt i Kristus av menneskehet med guddom, menneskets personlige møte med frelsens ursakrament.

PAVENS REISE TIL ØSTEN

En liten arbeidsgruppe i Vatikanet arbeider i disse dager med et spesielt oppdrag: de har ansvaret for at pave Pauls reise til Det fjerne østen blir forberedt i minste detalj. Det er pavens niende reise fra Italia siden 1964 — og den lengste foreløpig, i løpet av noen dager skal han fly over 20 000 miles. En av de menn som gjør dette arbeidet er biskop Paul Marcinkus som foran hver reise paven gir seg ut på besøker de land og byer det gjelder flere ganger. Biskopen, en 48 år gammel amerikaner understreker en ting når han snakker om disse reisene:

GUNNEL VALLQUIST:

MORGEN- ANDAKT

Den samhällsmoral Kristus förkunnar är i högsta grad revolutionär. Att älska sin nästa så som sig själv är ingen abstrakt princip. Jesus illustrerar den genom att säga att man skall ge åt var och en som ber om något, och att man aldrig skall vägra att låna även om återbetalningen är osäker. Man får inte använda våld för att hävda sin rätt, och man skall övervinna det onda med det goda i stället för att sätta ont mot ont. Rikedom är ett av de största hindren när det gäller att få hemortsrett i Guds rike. Det är de nedersta och de fattigsta i samhället som skall få de främsta platserna där.

Känner vi igen det här från något samhälle som brukar betraktas som kristet? Har det överhuvudtaget någonsin funnits någon kyrka eller något samfund som någon längre tid och med full konsekvens både predikat och praktiserat detta? Knappast. Så mycket mer slående är det att vi i dessa yttersta dagar får höra mycket av det förkunnas av icke-kristna revolutionärer, mot den etablerade kyrkan likaväl som mot det etablerade samhället. Vi har inte givit dessa revolutionärer anledning och tillfälle att se någon riktig skillnad mellan kristenheten och västerlandet, mellan kyrkan och standardökningens samhälle — så ofta har de båda bildat en ohelig allians, gjort gemensam sak mot dem som har krävt frihet för de fångna, bröd åt de hungrande och jämlikhet för alla. Men om vi inte har blivit totaldöva, borde vi känna igen Hans röst i dessa rop på rättfärdighet.

Om denna jord skall ha någon dräglig framtid att hoppas på, måste vi äntligen börja ta den kristna revolutionen på allvar. Kyrkorna har under tidernas lopp fäst större avseende vid två av de ting som Kristus tycks ha varit minst intresserad av: renlärighet och kyskhet. Vad han lade största vikten vid: osjälviskhet och kärlek, är något som vi har hänvisat, eller förvisat, till privatlivet. Men det hör minst lika mycket med till det kollektiva oppdraget att bygga en värld där Kristi budskap kan tas emot som trovärdigt därför att det förkunnas av en trovärdig kristenhet.

Låt oss be: Herre, lär oss att verkligen fatta, att det som vi har så lätt att avfärda som utopi, i själva verket är vårt enda hopp för den värld vi lever i. Låt var och en av oss, och hela din kristenhet, göra allvar av det vi bekänner i vår tro. Tillkomme ditt rike. Låt oss få gå dina ärenden. — Amen.

I de här meditationerna har vi försökt visa hur tron på Jesus Kristus, Kristi efterføljelse og livsgemenskaper med honom kan fungera som nyckel till tillvarons låsta dører og ge en mening åt det annars meningsløse. Men allt dette, hela denna sanning att leva og att dø på, kan som allting annat snedvridas og missbrukas. Det har også snedvridits og missbrukats så att lidandets mening i Kristi efterføljelse har anvæntes for å oppmuntra en passivitet som har betydt ett stød for den etablerede ordningen, som oftast er en etablerad oordning.

Men dette er en grov förfalskning av det kristna budskapet. Kristus var lydige intill døden på korset, men det er ikke hele sanningen om honom, og lydnad er derfor heller ikke hele sanningen om hans efterføljelse. Det var mot sin himmelske Fader han var lydige: den jordiske overheten dømde honom som oppvigler, og den domen kom til på den andlige overhetens anstiftan. Likadant har mønstret varit for mange av hans efterføljere. For efterføljelsen består både i lydnad intill døden, og i beredskap att vägra lyda. Lydnad mot Gud som talar genom sitt ord og genom samvetet, ibland talar gjennom hændelser og mennesker, men aldrig talar emot vårt samvete. Så snart någon overhet, andlig eller verdslig, talar mot vårt samvete, er det en plikt att *inte* lyda.

Den sidan av Kristi efterføljelse har kyrkan sjelden betonet tillræckligt. Det er ikke for meget att säga att kyrkan derigenom har sviket något av det djupaste og væsentligaste i Kristi budskap: att kærligheten faktisk er en revolutionær maktfaktor att rækna med på fullt allvar. Den væg Nya Testamentet viser oss er så revolutionær att om alle kristne føljde den, skulle ingen våldsam revolution behøves. Den er så omstørtende att kyrkan næstan aldrig på allvar har vågat predika den.

— Pave Paul er en enkel og ganske alminnelig prest som er pålagt det ansvaret som følger med pavens embede. Derfor foretar han ikke disse reisene som turist eller som statsoverhode, han vil understreke at han har en misjon, at han først og fremst er prest.

— Og biskop Marcinkus legger til:

— Jeg tror det var før sin avreise til

Bogota at paven ga uttrykk for at pavens oppdrag og virksomhet ikke lenger er begrenset til Vatikanet. I denne jet-tiden må paven gå ut i verden.

En hovedtanke bak pavens forestående reise til Manila og Sidney er hans ønske om å arbeide nær sammen med Kirkens biskoper. Han skal derfor delta

i den asiatiske bispekonferanse og i en konferanse av biskoper fra Australia og Stillehavsområdet.

Den måten pavens fly velges ut på er ganske enkel:

Som regel har han valgt det flyselskap som hører til den nasjonen han vil besøke, det var tilfelle i hans reiser til Co-
(Forts. s. 326.)

SALMENE

Herr redaktor.

Som pastor Rudi Kessels med rette påpeker, er mange av våre salmer utjenlige. Noen av disse salmene har vel alltid vært mer eller mindre ubruk- bare. At visse salmer etterhvert har fått mindre verd på grunn av folks mentalitetsforandring, er rimelig. Men at det står elendig til med vår salme- skatt kan jeg likevel ikke være enig i. Vi har sannelig mange gode salmer. Særlig har vi en del praktfulle salmer på landsmål. Disse siste burde vi syn- ge langt oftere enn vi gjør.

Når pastor Kessels kritiserer bruken av «foreldete» ord, kan jeg ikke være enig med ham. Og at han bruker barns manglende forståelse av ordene som kriterium på disse ords ubrukelighet, synes jeg er naivt. Man får som kjent ikke morsmålet i dåpsgave! Det er jo vi; foreldre, skyldfolk, venner, lærere som skal lære de unge språket!

Dette språket er ikke bare den gjengse dagligtale. De litterære og de høytidelige vendinger skal også være med; ja, våre tippoldeforeldres mål må også sies å høre til morsmålet.

For å bruke pastor Kessels egne våpen:

Hvor mange barn (og voksne) kan forklare ordet «allheimsdrotten» (som er brukt i flere salmer)? Antagelig ganske få. Er det dermed grunn til å fjerne ordet? Selvfølgelig ikke! For å begrunne mitt standpunkt vil jeg søke hjelp hos Ivar Aasen i «Norsk Grammatik» 1864-utgaven, s. 361 i nytt opptrykk av 1965:

«Man vil bemærke, at der i Tale- brugen som i visse andre Skikke er en vis Omskiftelighed, en vis Bevægelse frem eller tilbage. Saavel i Byg- derne som i Byerne vil man saaledes have fundet, at visse Udtryk til en tid ere mere i Brug og siden blive sjeld- nere, og at derimod andre Udtryk, som på den Tid have været lidet brug- te, kunne ved visse Leiligheder opp- friskes og komme i megen Brug. —

Den Talemaade, at et ord er foræl- det, har saaledes ikke altid saa meget at betyde. Vi see ogsaa lignende Ex- empler i Bogmaalene i de andre Lan- de, idet adskillige gamle forsømte Ord blive atter opriskede, medens enkelte nyere Ord om en kort Tid blive forskudte; og paa denne Maade er det ligesaavel muligt at forbedre et Sprog som at forvanske det.»

Man bør altså ikke alltid holde på et ord fordi det er gammelt. Men når det treffende kan dekke en betydning, og særlig når det kan ha sammen- heng med språkets øvrige ordforråd, bør det absolutt beholdes. — — —

Selvfølgelig respekterer jeg fru Jo- sephsons uvilje mot gammelmodige former. Jeg må likevel få minne om at vår religion også er vår fedrenne tro og arv. I respekt for og i takk- nemlighet til forgangne slekter fore- trekker mange i visse situasjoner å bruke de gamle ord og vendinger.

Fru Josephson mener at Guds Sønn ikke snakket til sine samtidige i høy- tidelige og styltede vendinger. Nei, oppstyltet har hans tale neppe vært. Men det hendte at han siterte skrif- ten — ordrett går jeg ut fra — altså i høytidelig og tradisjonell stil.

— — —

Mange har plutselig fått svært me- get imot latinen, men jeg mener at vi i det lengste bør holde på de latin- ske hymner — og i alle fall på noen latinske messer. Snart vil det på nytt bli krevet et felles språk i kirken.

Engelsk er en dårlig erstatning for latin!

Når Pave Paul nu skal dra på rund- tur i det fjerne Østen, går jeg ut fra at han vil lese messene på latin. Det finner ihvertfall jeg rimelig.

Vennlig hilsen

Sigurd Joys,
lektor i Bergen.

«Pappa og mamma sitter og leser i mine skolebøker.» Det er den- ne overraskende oppdagelse mange barn ofte har gjort i vår tid, og som de har fortalt om til sine kamerater. Er dette i grunnen så rart? Disse bø- ker er som oftest en fryd for øyet med sine vakre bilder og sitt friske opplegg. Men noe som barna ikke vet er at mange av disse foreldre i sitt stille sinn kanskje har sagt til seg selv: Kunne vi bare også en gang få en slik frisk og vakker bok for barnas religionsundervisning. Idag kan vi si: De har ikke håpet forgjeves. Vi kan nå presentere en slik bok.

Boken heter: «GUD KALLER DEG», og er en norsk oversettelse av 1. bind i den kanadiske serie «Viens vers le Père», («Come to the Father»). Den er allerede oversatt til flere språk og bare det skulle allerede være en god anbefaling. Det dreier seg altså om den første delen i en lang serie, bestemt for alle alderstrinn i folke- skolen. Den norske oversettelsen av enda tre bind er under forberedelse og kan ventes om ikke altfor lang tid.

Ved denne milepelen for barneka- tese her i Norge faller det naturlig å tenke med takknemlighet tilbake til det som har blitt tilbudt oss på dette område før. I 1942 utkom ved hjelp av St. Josephs-søstrene: «Liten Kate- kismus», og tretten år senere skrev Mgr. Fischedick: «Katolsk Kristen- domskunnskap for barn». Om begge disse bøker kan man si at de, på sin måte, var forløpere av vår nye barne- katekismus. Bøkene hadde ikke ferdig- lagde spørsmål og svar som barna

GUD KALLER DEG

er ikke bare en ny katekisme, men også den første bok i en helt ny plan for religionsundervisningen. Denne første bok tar spesielt hensyn til alderstrinn og behov hos barn i første klasse.

Enkel klar tekst, ledsaget av vakre, illustrerende bilder, gir det beste utgangspunkt for en samtale med barna. Til hvert av kapitlene følger et foreldrebrev hvor tekst og metode blir utdypet. Dette gjør også boken særlig nyttig for dem som underviser sine barn selv.

«Gud kaller deg» er oversatt og bearbeidet til norsk fra canadisk original (Viens vers le Père/Come to the Father) og selges av

DEN KATEKETISKE KOMMISSJON

Nygårdsgt. 3, 5000 Bergen

Pris 25,— kr.

Melodihefte til bokens sanger 3,— kr.

KATEKESE: NYE VEIER

AV RONALD HÖLSCHER O.F.M.

uten videre skulle lære utenat, men oppfordret barna til å arbeide selv med stoffet ved lesning av den Hellige Skrift og ved selv å finne frem til svaret på en del spørsmål som fulgte etter hvert avsnitt.

Allikevel må vi si at den nye kanadiske katekismus har en del store, hitil ukjente, fordeler og at den gjen-speiler den fornyelsen det 2. Vatikan-konsil har brakt.

Den første vinning man vil legge merke til er vel at troslæren her blir behandlet gradvis etter en fast plan over mange år, uten at læreren blir fristet til å gjenta hele denne læren hvert år på nytt, kanskje bare med andre ord. Akkurat dette har ikke sjelden vært årsak til barnas lille interesse for religionsundervisningen i årenes løp.

Men den aller største fordelen ved den nye boken er vel at den ikke bare er en bok bestemt for barna, men at den i like høy grad retter seg til barnas foreldre. Med denne boken er tiden forbi at foreldrene rolig kunne overlate undervisningen til søstre eller prester, den er nå også blitt deres eget ansvar.

Boken består nemlig av to deler: Den første delen er bestemt for barna selv. Tekstene er korte og enkle. Små sanger hjelper barna å huske bedre det som ble behandlet i siste time. Hver uke får barna en liten overraskelse i form av et nytt bilde som de får lov å legge i sin ringperm sammen

med sine egne tegninger og små bønner, og slik vokser det frem en religionsbok som de selv har laget. På en naturlig og tilpasset måte vil det i barna ved hjelp av denne boken samtidig vokse en dypere forståelse og kjærlighet for hver av de tre Guddommelige Personer.

Men, som sagt, ved alt dette får foreldrene en meget vesentlig oppgave. Halvparten av boken er nemlig rettet til foreldrene. Her kan de selv lese hva barna har fått høre i siste timen, og ut fra det kan de forsøke å bygge dette inn, på en naturlig måte, i familiens liv for hver dag. I våre norske forhold, hvor ikke alle barn kan få regelmessig religionsundervisning i prestegården, kan foreldrene til og med temmelig lett selv ta seg av hele undervisningen. Man kan til og med stille seg selv spørsmålet om dette ikke skulle være målet i hver familie med små barn. I Tyskland er det nå for tiden nokså vanlig at alle foreldre selv forbereder sine barn til den første hellige Kommunion. Etter noen tid og kanskje med litt hjelp av presten eller kateketen, vil de oppdage at denne oppgave ikke er så vanskelig som de hadde trodd for, ja, at de egentlig klarer det selv meget bedre enn andre.

Utenom disse to deler i boken, bestemt for barna og foreldrene, følger det enda en tredje del, bestemt for læreren eller kateketen, skrevet på dansk. En hel serie av store plansjer med bilder i vakre farger former til slutt en meget velkommen hjelp ved gruppe- eller skoleundervisning.

Den Kateketiske Kommissjon i Bergen, under Pastor Littlewoods energiske ledelse har stått for den norske utgaven for denne boken. I den senere tid er denne kommissjon utvidet med en gruppe i Oslo som vil være behjelpelig ved oversettelsen av enda tre bind i den samme serien.

«Gud kaller deg» er en bok som vi lenge har ventet på her i Norge og som sikkert vil bli brukt med stor takknemlighet av mange barn og voksne. Den er et meget viktig ledd i hele det viktige arbeide som i våre dager blir lagt ned i vårt bispedømme

(Forts. neste side.)

FYRINGSOLJE

brukes av

St. Olavs kirke	Oslo
Bispegården	
St. Joseph's Institutt	
Vor Frue Hosp. Nerveavd.	
St. Dominikus kirke	
Lunden Kloster	Arendal
St. Elisabethsøstrenes Pleiehjem	
Sta. Katarinahjemmet	Bergen
St. Franciskus Kirke	
St. Franciskus Hosp.	
St. Pauls Kirke	
Vår Frue Kirke	
Marias Minde	Tromsø
St. Franciskusøstrenes Moderhus	
Øyenklinikken	Trondheim
St. Josephs Hosp., Drammen	
St. Torfinns Klinik, Hamar	Hammerfest
St. Elisabeth Inst.	
St. Mikals Kirke	Hønefoss
St. Mikals Prestegård	
St. Theresia Hosp.	Lillestrøm
St. Franciskus Hosp.	
St. Magnus Kirke	Tromsø
St. Magnus prestg.	
St. Elisabeths Hosp.	Trondheim
Vår Frue Kirke	
Bispegården	Tønsberg
St. Olavs Kirke,	
Bispegården	Tønsberg
St. Olavs kirke	
St. Olavs Prestegård	
St. Olavs Klinikk	

Ved bestilling av olje:

Oslo 68 34 60 - Service 68 34 66

Halden-firmaer	Karl Knap ^{As}	
	Tlf. 2710 Bygningsartikler - Rør og Maskinforretning Linoleum	
OTTO E. ANONSEN BLIKKENSLAGERMESTER Ventilasjon og Bygningsarbeid Tlf. 3439	F. JØRGENSEN Aut. rørlegger - Rørhandel Tlf. 1844	
Glassmester OSKAR L. HANSEN Alt i glassarbeid, innramming og bilglass Tlf. 2976	HALDENS ARB. HANDELSFORENING Alt i gode varer i våre avdelinger	

BARNEKATEKESE...

(Forts. fra siste side)

for våre katolske barn og ungdommer. Vi kan bare takke kommisjonen i Bergen oppriktig og ønske den lykke til og hurtig fremgang med sine videre planer.

«Gud kaller deg» blir utgitt av Oslo Katolske Bispedømme ved den Kateketiske Kommissjon, Nygårdsst. 3, 5000 Bergen, der boken også kan bestilles.
Pris: Kr. 25,—.

PAVENS REISE

(Forts. fra s. 323.)

lombia, Portugal, Sveits og Afrika. Da han reiste til FN's hovedkvarter, fløy han over med Alitalia og kom tilbake til Roma med TWA.

Når det gjelder den lange flyturen i november, regner man med at paven vil holde seg til ett flyselskap tvers over kontinentene for å slippe å skifte maskin. Han betaler som en hvilken som helst annen passasjer, Marcinkus har i sitt arkiv billetter og billettehefter fra alle de tidligere turene. Men forøvrig foretas selvfølgelig visse forandringer for denne spesielle passasjer:

Den forreste seksjonen av cabinen gjø-

res om til en liten salong hvor paven kan konferere med sine medarbeidere, lese og hvile. Hvis det er en lang flytur, setter man inn en seng for ham.

Men forøvrig byr reiseplanene på en god del problemer for de som skal forberede reisen:

En av vanskelighetene gjelder pavens personlige sikkerhet og bevegelsesfrihet i de store menneskemassene som møter

ham overalt han kommer. Erfaringene har vist oss at et pave-besøk ikke kan sammenlignes med en politisk leders ankomst og opphold i en fremmed by, sier Marcinkus. Det er vanskelig å beskrive og forklare det som skjer, selv erfarne sikkerhetsfolk i de land han har besøkt har undervurdert dette punktet. La oss tenke på sammenstimlingen av mennesker, blant dem mange prester og seminarister uten-

Aktuell billigbok!

ABORT OG MENNESKEVERD

Rapport fra Mariaholm-seminaret om abortproblemet.

En debatt med bidrag av bl. a. Hallvard Rieber-Mohn, Lars Roar Langslet, Margrethe Wehn, Albert Raulin, Helge Erik Solberg, Herman Ramstad, Jørgen Karlsen, Berthold Grünfeld.

Kr. 14.00

ST. OLAV's eksp., Akersv. 5, Oslo 1.

BERGEN

ERLING KRAGE A/S

PRYD- OG BRUKSKUNST

Bergen

Telefon central 14 110

Telegramadresse: «Kjell»

HOPSDAL & DAHL A/S

Aut. Installatør, TV-, Radio- og Utstysforretning

TORNØEGÅRDEN - BERGEN

K. & J. SOLHEIM

Kjøtt - Pålegg - Delikatesser
Egen Pøsefabrikk

Solheimgt. 25

Tif. 99 016

Bergen

MØHLENPRIS BAKERI

S. Aakre

Tif. 11 616

1/8 Kr. Madsens Bok- og Papirhandel

Bryggen 5 - Loppen - Telefon 11 482

BERGEN

MED TANKE PÅ FREMTIDEN

NYGÅRDSST. 19

SKAL DE BYGGE,
da henvend Dem til
oss om glass-
arbeidet.

DIDR. ANDERSEN & SØN A/S

Telgr.: Glas Bergen Tel. 15 090

for katedralen i Bogota. Jeg er overbevist om at paven ikke var nær bakken flere ganger i trengselen. Alle ville røre ved ham.

— Man kan ikke hemmeligholde en

paves besøk og unngå dette på den måten. Dessuten vil pave Paul se så mange som mulig. Arbeidsgruppen som forbereder besøket i samarbeide med myndighetene i det land som skal besøkes har

derfor et delikat problem: Man skal gi paven tilstrekkelig beskyttelse, noe som er nødvendig. Men samtidig skal man sørge for at paven har fullstendig frihet til å gå hvor han vil.

(Forts. neste side.)

BASAR

i St. Hallvard kirkes foreningslokale, Enerhauggaten 4, Oslo 6.

Basaren er åpen hver dag fra kl. 18 til 21.

Søndag 1. nov. også etter høymessen.

Demonstrasjon, underholdning. Vakre gevinster, kafeteria. Salgsdisk, aftentrekninger.

Lørdag 31. okt. kl. 17—19 barnaften med dukketeater, tombola etc.

Mandag 2. nov. kl. 21: Trekning.

MARIAKONGREGASJONEN, OSLO

Onsdag 4. november: Messe i St. Olavs kirke kl. 19.

Deretter samvær i foreningslokalet. PAKKEAUKSJON.

Damene bes godhetsfullt bringe med en pakke. Alle interesserte damer er velkomne.

OSLO

Spesialforretning i
RUSTFRITT STÅL
For sykehusene

KNUT JUUL CHRISTIANSEN

Stortingsplass 7 II

Tlf. 33 36 24 - Oslo

Tlfgr.adr.: RUSTFRIKNUT

OSLO

C. Tennant Sons & Co. A.s

Tollbodgaten 27 - Oslo - Telefon 42 18 94

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRÅ

Ullevålsvn. 1 - Oslo

Tlf. 20 79 06 - 20 79 05

Privat 55 77 87 - 69 43 72

THRONSEN & CO. BOKTRYKKERI

Bernb. Getzgt. 3 b, Oslo

Telefon 20 40 02 - 20 70 02

KVALITET I
KJØTT, FLESK OG
PØLSEVARER

Jens J. Andersen
TØYENGT. 2, Oslo

Allslags snekkerarbeid utføres

REIDAR MYRVOLD & SØN

Gladsvei 23, Grefsen

Tlf. 21 18 32

SØREN HANSSEN

Kolonialforretning

Langes gt. 6 - Oslo

Telefon 20 37 24

TÅSEN BOK- OG PAPIR A/S

ERLING THORNE

Kaj Munks vei 41, Oslo 8

Tlf. 23 02 40

Byggevarer - Beslag - Ovner
Verktøy - Fliser - Linoleum
Tapeter - Farvehandlvarer
Kjøkkenutstyr

THIIS & CO. A S

Haakon VII's gt. 1, Oslo

Sentralbord 41 77 30

NORENBERG & CO. A.S

MARGARINFABRIKK

OSLO

Leverandør av den bekjente

«NOCO» margarin

UNGDOM OG TALENT

Der er visst ikke grenser for hva de har, svenskene — de rike blir bare rikere, de fattige mister sin siste skjerv, som skrevet står. Her kommer enda en ny mann i svensk film, regissøren Roy Andersson og leverer et blendende debutarbeide, som allerede gir de største løfter. Filmen «En kärlekshistoria» er breddfull av talent, og det er en regissørs talent. Sans for foto- og bilderytme — ja. Men dessuten det som dessverre nok så regelmessig svikter i vår hjemlige filmproduksjon, og som bare en god regissør kan greie: Intelligent menneskeforståelse og myndig, bevisst personinstruksjon, tillit til at et filmpublikum heller vil ha et hint — som det forstår — enn en overtydelig ørefik, som fornærmer det.

Det er en film om ungdom, virkelig ungdom, det vil si tenåringer — og den er meget partisk. Andersson tar ungdommens parti, og henger ut de voksne og eldre, inntil karikaturen. Det er tillatt, så lenge karikaturen treffer. Det gjør den. Kritikernes følelse av, at her har vi en slags Romeo og Julie i dagens velferds-Sverige, stemmer: Grunnmønsteret er det samme — de unges kjærlighet er poesi, de modnes nedslitte viten blir lett alt annet, ja tragikomikk. De unge oppdager livet, bare 15 og 13 år gamle skotter de spent til det og til hver andre — de eldre har mot sitt status-jag, sitt mas og sine dumheter, redusert livet til prestisje, ensomhet, unødig livslede. Kontrasten er både trist og komisk, Roy Andersson presser begge deler for hva de er verd, og får en storartet film ut av det. Men suksessen kommer hverken fra det ene eller det andre, men fra ham selv: Han har hjertelag, og er så aldeles åpenbart glad i mennesker. Ikke bare unge, uferdige mennesker, som de friske og vinnende Rolf Sohlman og Ann-Sofie Kylin, filmhistoriens yngste kjærlighetspar. Men også i de eldre, som ett eller annet steds underveis somlet bort sitt liv, ble satte, korrekte, kjedsommelige spissborger-mennesker, og lider under det. Her er en meget sjarmende film om de unge i de eldres verden

Pär og Annika (Rolf Sohlman og Anne-Sofie Kylin), ung forelskelse i «En Kjørlighetshistorie».

— ikke minst for oss som knapt aner hva de opplever bak den øredøvende larmen fra motorsyklar og transistorer. Bak larmen er det den gode, gamle historien: Det er godt å være noe i en annens liv — det er faktisk hele poenget. Her er et krepse-lag i Sverige, skildret med elskverdig ironi: De tidlige, edru presentasjoner, den sene, altfor fuktige rørelse og forvirring: Hele den triste og latterlige historien om skandinaver som desperat forsøker å bli noenlunde menneskelige, åpne, naturlige pr. alkohol. De unge — Pär og Annika — stirrer storøyd og undrende inn i et samfunn som er så forgjort av hemninger og konvensjonelt tøv at det skal være nødvendig — deres kontakt er det intet i veien med.

Se «En kärlekshistoria» og bli glad, på nye, kommende menneskers vegne!

brm.

INNVANDRERNE

I statsråd den 17. oktober ble det oppnevnt medlemmer av en komité til å vurdere praktiseringen av politikken for innvandring av utenlandsk arbeidskraft. Komiteen har fått denne sammensetning: Fabrikant Trygve Owren, formann, arbeidsdirektør Reidar Danielsen, underdirektør Bernt Frydenberg, nestformann Odd Højdahl, direktør Lars Aarvig, byråsjef Erik Smedsrud, byråsjef Liv Kluge, Caritas' representant i Norge, pastor Harald Taxt. Kontorsjef Erling Holtung oppnevnes som komiteens sekretær.

PAVENS REISE..

(Forts. fra forrige side.)

Et helt annet problem, fortsetter den amerikanske biskopen, er å overbevise myndighetene i det land han kommer til at han vil være der som religiøs leder, ikke som et statsoverhode:

— Av og til ønsker de at han skal delta i en stor bankett, enkelte ganger at han skal foreta en sightseeingtur i omgivelsene. Uten å såre noen, må vi forsøke å gjøre det klart om og om igjen at paven først og fremst kommer som en prest som vil være sammen med sitt folk.

STØTT
ST. OLAV:

GI ETT
GAVE-
ABONNEMENT!

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

Ansvarshavende redaktør: Åge Rønning.

Faste medarbeidere: Hallvard Rieber-Mohn O.P., D. J. Boers O.F.M.

Redaksjonens adresse: Akersveien 5, Oslo 1, telefon 20 72 26.

Redaktøren privat 28 01 04.

Ekspedisjon og forlag: Akersveien 5, Oslo 1.

Kontortid 9—16. Lørdag 9—14. Telefon 20 72 48.

Abonnement (direkte ell. gjennom postkontorene. Kr. 35 pr. år. Kr. 20 pr. ½ år. Utlandet kr. 40.

Annonser: 10 dager før utg.dagen. 24 nr. årlig. - Postgiro 204 648.